

**PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU
WYSTĄPIENIA ZAGROŻEŃ W
ZESPOLE SZKÓŁ USŁUGOWYCH I
SPOŻYWCZYCH W
JAŚLE**

PODSTAWA PRAWNA:

Bezpieczeństwo w szkole – uczniów, kadry nauczycielskiej i innych pracowników - stanowi kluczowe i centralne zagadnienie polityki oświatowej.

Jego zapewnienie należy do najważniejszych obowiązków dyrektorów, nauczycieli i opiekunów.

Zasady bezpieczeństwa i obowiązki postępowania w sytuacji zagrożenia regulują przede wszystkim:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
2. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych.
3. Ustawa Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982r.
4. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982r.
5. Ustawa Kodeks Cywilny z 23 kwietnia 1964r.
6. Ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997r.
7. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982.
8. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA PO OGŁOSZENIU ALARMU W PLACÓWCE

Alarm lokalny w szkole może być ogłoszony w konsekwencji wystąpienia zagrożeń ekologicznych lub innych spowodowanych działalnością człowieka. Ma on na celu zapewnienie bezpieczeństwa w razie zagrożenia życia i zdrowia młodzieży przebywającej na terenie szkoły. Najczęstszymi przyczynami, dla których może zająć konieczność ogłoszenia alarmu w szkole, są zagrożenia związane z powstaniem pożaru, a także możliwość rozprzestrzenienia na terenie szkoły niebezpiecznych substancji chemicznych lub ładunków wybuchowych.

Najważniejszym działaniem, jakie należy podjąć w przypadku stwierdzenia zagrożenia, jest jak najszybsze powiadomienie o niebezpieczeństwie wszystkich osób znajdujących się w strefie zagrożenia i natychmiastowe podjęcie działań mających na celu ratowanie zdrowia i życia osób zagrożonych. W tym celu korzystamy z sygnału alarmu lokalnego, którym w szkole są trzy sygnały dzwonka, trwające około 10 sekund każdy, następujące bezpośrednio po sobie. Alarm lokalny w szkole jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.

O ewakuacji decyduje dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna) i ogłoszeniu alarmu. W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnego wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów.

Przy wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego niezbędne jest wezwanie odpowiednich służb drogą telefoniczną.

Procedura wezwania powinna odbywać się zgodnie z poniższym schematem:

1) wybranie numeru odpowiedniej służby. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie

2) potwierdzenie przyjęcie zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.

O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby:

- Policja 997
- Straż Pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999
- Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej 112
- Pogotowie Energetyczne 991
- Pogotowie Gazowe 992
- Pogotowie Ciepłownicze 993
- Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne 994

- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226.

Wszystkie działania od tej chwili mają prowadzić do jak najszybszej ewakuacji wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły. Musimy wiedzieć, że od tej chwili bezwzględnie podporządkowujemy się poleceniom osób funkcyjnych. W przypadku uczniów taką osobą jest nauczyciel, z którym w tym momencie mamy zajęcia. Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w szeregu i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Należy się poruszać po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych. Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie przerwy, uczniowie powinni skupić się wokół najbliższego stojącego nauczyciela. Nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne.

Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki. Jeżeli alarm jest ogłoszony w czasie przerwy to natychmiast udajemy się (jeżeli tylko nie zagraża to naszemu bezpieczeństwu) pod salę, gdzie mamy mieć zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela postępujemy jak wyżej. Zbiórka na placu alarmowym służy sprawdzeniu obecności uczniów klas i ustalenia osób nieobecnych. Jest to bardzo istotne dla prowadzenia akcji ratunkowej przez wezwane służby ratownicze.

Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:

- 1) słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela
- 2) bądź opanowany, nie ulegaj panice
- 3) po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez nauczyciela
- 4) pomagaj osobom słabszym
- 5) bezwzględnie podporządkuj się osobom funkcyjnym
- 6) nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA PO WTARGNIĘCIU NAPASTNIKA DO SZKOŁY

Procedury dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

- Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się) - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób
- Wycisz i uspokój uczniów - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę
- Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji
- Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia
- Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.
- Zasłoń okno, zgaś światło - należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
- Nie przemieszczaj się - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników
- Stań poniżej linii okien, zejźdź ze światła drzwi - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników
- Zejźdź z linii strzału, połóż się na podłodze - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz
- Jeżeli padną strzały, nie krzycz - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma
- Nie otwieraj nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi
- W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

- Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników

- Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej
- Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu
- Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji
- Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji
- Nie zwracaj na siebie uwagi - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu
- Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców
- Nie oszukuj terrorysty - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane
- Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców
- Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty
- Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar
- Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji
- Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników
- Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom - postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników
- Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego
- Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową
- Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy - policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców

- Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku
- Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne
- Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA PO
PODŁOŻENIU ŁADUNKU WYBUCHOWEGO
LUB PODEJRZANEGO PAKUNKU**

Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyrektor placówki lub w przypadku jego nieobecności wicedyrektor. ➤ W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona 	
Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego	Stwierdzenie podejrzanego pakunku	
Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego, zapamiętaj jak największą ilość szczegółów	Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku	
Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje	Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuвай podejrzanego pakunku	
Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury	Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)	
Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji	Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury	
Nie używaj telefonu komórkowego	Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji	
Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia	Nie używaj telefonu komórkowego	
Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb	Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb	
W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi	W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi	
Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu	Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu	
Sposób prowadzenia ewakuacji	Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę administratora budynku (wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury) lub sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami	
Telefony alarmowe	Policja 997	Telefon alarmowy 112
Sposób powiadamiania służb	Wybierz jeden z ww. numerów.	nazwę i adres szkoły
	Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:	rodzaj stwierdzonego zagrożenia
		imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
		telefon kontaktowy
		zrealizowane przedsięwzięcia

		potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie
Sposób postępowania z uczniami ze SPE	Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.	
Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.	
Obowiązki pracowników	Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.	
	Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.	
	Znać sygnał uruchamiający procedurę.	
	Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.	
	Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.	
	Znać miejsce ewakuacji.	
	Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.	
	Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.	

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA
GDY NASTĄPIŁO SKAŻENIE SZKOŁY
(SZKOŁA OTRZYMUJE INFORMACJĘ O MOŻLIWYM SKAŻENIU
SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ –
NP. TELEFON O ZAMIARZE ATAKU).**

Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
Szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku) gdy nie nastąpiło skażenie placówki	<p>zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.</p> <p>natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby.</p> <p>w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.</p> <p>w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze</p> <p>przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń.</p> <p>powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.</p> <p>do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.</p> <p>oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.</p>
Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się	<p>nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.</p> <p>aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem</p> <p>pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów .</p> <p>opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.</p> <p>powiadomić administratora.</p> <p>zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.</p> <p>natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby.</p> <p>jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka.</p> <p>po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu</p>

	uzyskania zgody odpowiednich służb.	
	w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.	
	sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.	
	w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki.	
	przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń.	
	powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.	
	oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.	
Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:	nie dotykać i nie wahać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.	
	powiadomić kierownictwo szkoły.	
	aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem	
	pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów	
	opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzaną substancji i nie wpuszczać do niego innych osób	
	ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły	
	natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby	
	w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny	
	oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi	
Sposób prowadzenia ewakuacji	Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interwenujących i zgodnie z ich wskazówkami	
Sposób reakcji na sygnał dźwiękowy	Sygnał dźwiękowy	ewakuacja
	Sygnał dźwiękowy	wejść i pozostać w budynku
Telefony alarmowe	Policja 997 Straż pożarna 998 Pogotowie Ratunkowe 999 Telefon alarmowy 112	

Sposób powiadamiania służb	Wybierz jeden z ww. numerów.	nazwę i adres szkoły
	Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:	rodzaj stwierdzonego zagrożenia
		imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
		telefon kontaktowy
		zrealizowane przedsięwzięcia
		potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie
Sposób postępowania z uczniami ze SPE	Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.	
Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.	
Obowiązki pracowników	Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury	
	Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury	
	Znać sygnał uruchamiający procedurę	
	Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych	
	Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury	
	Znać miejsce ewakuacji	
	Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.	
	Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.	

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA
NA WYPADEK WYSTĄPIENIA AGRESYWNYCH
ZACHOWAŃ W SZKOLE**

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek wystąpienia na terenie szkoły zachowań agresywnych tj. agresji fizycznej i agresji słownej ucznia wobec ucznia lub nauczyciela.	
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zauważyła przedmiotowe zachowanie lub której je zgłoszono. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje: dyrektor placówki, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub pedagog szkolny. Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.	
Sposób postępowania	Agresja fizyczna	Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania. Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.
		Należy powiadomić pielęgniarkę szkolną (jeśli taka jest w szkole), pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły oraz powiadomić wychowawcę/ów oraz rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary.
		W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) - pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
		Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
		Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego.
		Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu

		<p>stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.</p> <p>Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi.</p> <p>W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.</p> <p>W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawcy przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie i/lub regulaminie szkoły.</p>
	<p>Agresja słowna</p>	<p>Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska</p> <p>Należy powiadomić wychowawcę klasy i/lub dyrektora, pedagoga/psychologa.</p> <p>Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.</p> <p>Wychowawca (pedagog/psycholog) przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustala wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia.</p> <p>O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.</p> <p>Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi,</p> <p>W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić</p>

		<p>działania w podobnych przypadkach.</p> <p>W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.</p> <p>Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie lub regulaminie szkoły.</p>
<p>Obowiązki pracowników szkoły</p>	<p>Należy:</p>	<p>zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury</p> <p>brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.</p> <p>mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury</p> <p>znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.</p> <p>szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.</p> <p>stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.</p>

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA
NA WYPADEK ZNALEZIENIA W SZKOLE
SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH**

Cel	Zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów przebywających w szkole/placówce w sytuacji zagrożeń wewnętrznych związanych z rozprowadzaniem niebezpiecznych środków odurzających oraz odurzeniem alkoholem, narkotykami lub „dopalaczami”.	
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor szkoły, pedagog szkolny/psycholog szkolny	
Podstawy uruchomienia procedury	Wystąpienie zagrożenia: (1) rozpowszechnianiem środków odurzających (narkotyków, dopalaczy) lub alkoholu, (2) zdrowia ucznia po użyciu środka odurzającego lub spożycia alkoholu oraz (3) zdrowia ucznia w wyniku wypadku w szkole lub poza nią.	
Sposób działania	<i>W przypadku znalezienia podejrzonej substancji odurzającej na terenie szkoły, należy:</i>	zachować szczególne środki ostrożności
		zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej uczniów oraz ew. jej zniszczeniem
		powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję
		ustalić (jeżeli to możliwe), do kogo znaleziona substancja należy
		przekazać Policji zabezpieczoną substancję oraz informację o zaistniałej sytuacji
		opracować i prowadzić projekty edukacyjne dot. w/w problematyki.
	<i>W przypadku podejrzenia ucznia o posiadanie środków odurzających należy:</i>	odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
		powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego
		powiadomić dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia Policję
		zażądać od ucznia w obecności innej osoby/pedagoga przekazania posiadanej substancji
		zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz zawartości kieszeni
		powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia
		poinformować rodziców o obowiązujących procedurach w szkole/placówce
		przeprowadzić z uczniem w obecności

		rodziców / opiekunów prawnych dziecka rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa szkolnego W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia.
		podjąć wraz z rodzicami działania profilaktyczne w zakresie posiadania i rozprowadzania środków odurzających.
	<i>W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia alkoholem:</i>	powiadomić wychowawcę klasy ucznia
		odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
		powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego
		przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego
		powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji
		powiadomić rodziców ucznia z prośbą o przybycie do szkoły/placówki.
		poinformować rodziców o obowiązującej w szkole procedurze postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia.
		przeprowadzić rozmowę z rodzicami wskazując argumenty dla zagrożenia zdrowia, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji.
		powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia
	<i>W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia narkotykami:</i>	przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy
		poinformować pielęgniarkę/pedagoga szkolnego
		w momencie rozpoznania odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
		przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego
		poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji
		wezwać do szkoły rodziców/prawnych

		opiekunów ucznia
		przekazać rodzicom informację o obowiązującej procedurze postępowania
		przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem.
		zobowiązać rodziców do pomocy dziecku w odstąpieniu odurzania się, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji.
		opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z dzieckiem
		wdrożyć program wychowawczo-profilaktyczny. Monitorować i ewaluować efekty
		powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.
	<i>W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia „dopalaczami”:</i>	przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy
		w momencie rozpoznania odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
		poinformować pedagoga/psychologa szkolnego
		przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego
		poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji
		wezwać karetkę pogotowia ratunkowego
		wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
		przekazać rodzicom informację o obowiązującej procedurze postępowania
		przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności lub indywidualnie w celu wyciszenia emocji
		udzielić pomocy i zobowiązać rodziców do pomocy dziecku w odstąpieniu od odurzania się
		opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z dzieckiem
		wdrożyć program wychowawczo-profilaktyczny. Monitorować i ewaluować efekty
		powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.
		<i>W przypadku odmowy współpracy przez rodziców:</i>
	powiadomione instytucje wdrażają	

		obowiązujące procedury postępowania
		szkoła współpracuje z instytucjami w zakresie pomocy i wsparcia ucznia
		szkoła udziela informacji i przekazuje dotychczasowe sposoby postępowania z uczniem
		szkoła współpracuje z Ośrodkiem Wychowawczym, w którym umieszczono ucznia
		szkoła monitoruje ucznia do czasu osiągnięcia przez niego pełnoletności.
Obowiązki pracowników szkoły	<i>Należy:</i>	zapoznać się ze skutecznymi działaniami profilaktycznymi.
		zapoznać się z rodzajami i wyglądem środków odurzających.
		zapoznać się z symptomami wskazującymi na odurzenie narkotykiem.
		zapoznać się z symptomami nadużycia alkoholu.
		zapoznać się z symptomami zachowania dealerów środków odurzających.
		prowadzić regularnie zajęcia z zakresu zagrożenia zdrowia środkami niebezpiecznymi.
		prowadzić systematyczne zajęcia z zakresu stosowania obowiązującego w szkole Prawa.
		realizować projekty edukacyjne z uczniami o współczesnych zagrożeniach.
		prowadzić cykliczne szkolenia dla rodziców o zagrożeniach zdrowia dzieci.
		prowadzić ciągłą obserwację uczniów w kontekście ich zdrowia i bezpieczeństwa.
		poznać nazwy instytucji pomocowych zajmujących się uzależnieniami
		zapoznawać się na bieżąco z przepisami obowiązującego Prawa w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa uczniów.
		zapoznawać się z programami rekomendowanymi, które możesz upowszechniać w swojej szkole (www.programyrekomendowane.pl)

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA
NA WYPADEK WYSTĄPIENIA KRADZIEŻY
LUB WYMUSZENIA PIENIĘDZY
LUB INNYCH PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH**

Cel	Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek stwierdzenia w szkole przypadku kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych, dokonanego przez ucznia.	
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno: dyrektor placówki, w przypadku jego nieobecności wicedyrektor, a w przypadku jego nieobecności pedagog/psycholog szkolny.	
Sposób działania	<i>Kradzież lub wymuszenie przedmiotu znacznej wartości:</i>	<p>Działania mające na celu powstrzymanie i niwelowanie tego zjawiska winny zostać podjęte bezzwłocznie</p> <p>Osoba, która wykryła kradzież, winna bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły</p> <p>Należy przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły</p> <p>Należy zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich Policji</p> <p>Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzące podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia. Może to zrobić tylko Policja</p> <p>We współpracy z pedagogiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia</p> <p>Dyrektor szkoły winien wezwać rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców</p>

		Należy powiadomić Policję.
		Sprawca winien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.
	<i>Otrzymanie przez ucznia prawomocnego wyroku ukończenia postępowania karnego</i>	Po otrzymaniu zawiadomienia z sądu o prawomocnym ukończeniu postępowania karnego wobec ucznia dyrektor szkoły niezwłocznie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej winien przedstawić treść zawiadomienia.
		Rada Pedagogiczna może podjąć decyzję o skreśleniu ucznia z listy uczniów.
		Następnie dyrektor szkoły powiadamia o decyzji Rady Pedagogicznej rodziców.
		Dyrektor - na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego oraz po uzyskaniu opinii samorządu uczniowskiego - wydaje decyzję o skreśleniu ucznia z listy uczniów szkoły.
Obowiązki pracowników	Zapoznanie się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury	
	Wzięcie udziału w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury	
	Posiadanie - dostępnych w każdej chwili – numerów telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury	
	Posiadanie wiedzy o swoich zadaniach na wypadek uruchomienia procedury	
	Stosowanie się do poleceń osoby zarządzającej procedurą.	

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA
W SYTUACJI WYPADKU UCZNIĄ W SZKOLE**

Cel	Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły gwarantujących poszkodowanemu w wypadku w szkole uczniowi należyłą opiekę i niezbędną pomoc.	
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba upoważniona przez nich.	
Sposób działania	Wypadek ucznia jest to nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w czasie pozostawiania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza jej terenem (w trakcie wycieczki lub wyjścia pod opieką nauczycieli).	
	Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu	Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności prowadząc fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
		Udzielenie pierwszej pomocy w wypadkach jest prawnym obowiązkiem każdego pracownika szkoły. Jej nieudzielenie, szczególnie w odniesieniu do osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo ucznia, skutkuje sankcją karną.
		W sytuacji wypadku ucznia, nauczyciel przerywa lekcję, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów.
		Pracownik zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły o sytuacji.
	Obowiązek powiadamiania i zabezpieczenia miejsca zdarzenia	O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie: rodziców (opiekunów) poszkodowanego, pracownika szkoły odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i higienę pracy, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę lub placówkę oraz radę rodziców.
O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego. Zawiadomień dokonuje		

		<p>dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć podając datę i godzinę powiadomienia rodziców / opiekunów prawnych ucznia o wypadku. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, powiadamiający o zdarzeniu ustala z nim: potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego lub potrzebę wcześniejszego przyjazdu rodzica i godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia. Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w dzienniku zajęć.</p>
		<p>W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) dyrektor lub upoważniona osoba wzywa pogotowie ratunkowe. W przypadku stwierdzenia przez lekarza potrzeby pobytu ucznia w szpitalu, 57 należy zapewnić uczniowi opiekę w drodze do szpitala.</p>
		<p>Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.</p>
		<p>Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych.</p>
		<p>Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły.</p>
	<p>Zespół powypadkowy</p>	<p>Dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy. W jego skład wchodzi z zasady pracownik odpowiedzialny za służby bezpieczeństwo i higienę pracy. Jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby BHP, w skład zespołu wchodzi dyrektor szkoły. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty lub rady rodziców. Przewodniczącym zespołu jest pracownik odpowiedzialny za BHP w szkole, a jeżeli nie ma go</p>

		<p>w składzie zespołu – przewodniczącego zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor.</p>														
	<p><i>Postępowanie powypadkowe</i></p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="679 85 938 2116"> <p>Zespół powypadkowy:</p> </td> <td data-bbox="938 85 1508 2116"> <p>przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 85 938 2116"></td> <td data-bbox="938 85 1508 2116"> <p>rozmawia z uczniem (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) i sporządza protokół przesłuchania</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 85 938 2116"></td> <td data-bbox="938 85 1508 2116"> <p>rozmawia ze świadkami wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie - przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia - świadka i jego rodziców</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 85 938 2116"></td> <td data-bbox="938 85 1508 2116"> <p>sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 85 938 2116"></td> <td data-bbox="938 85 1508 2116"> <p>uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 85 938 2116"></td> <td data-bbox="938 85 1508 2116"> <p>uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 85 938 2116"></td> <td data-bbox="938 85 1508 2116"> <p>sporządza protokół powypadkowy nie później niż w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku – protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły.</p> </td> </tr> </table> <p>Przekroczenie 14 dniowego terminu może nastąpić w przypadku, gdy wystąpią uzasadnione przeszkody lub trudności uniemożliwiające sporządzenie protokołu w wyznaczonym terminie. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu.</p> <p>Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może 58 złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym. Protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły. Jeżeli do treści protokołu powypadkowego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia przez rodziców ucznia</p>	<p>Zespół powypadkowy:</p>	<p>przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową</p>		<p>rozmawia z uczniem (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) i sporządza protokół przesłuchania</p>		<p>rozmawia ze świadkami wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie - przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia - świadka i jego rodziców</p>		<p>sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku</p>		<p>uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek</p>		<p>uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku</p>		<p>sporządza protokół powypadkowy nie później niż w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku – protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły.</p>
<p>Zespół powypadkowy:</p>	<p>przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową</p>															
	<p>rozmawia z uczniem (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) i sporządza protokół przesłuchania</p>															
	<p>rozmawia ze świadkami wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie - przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia - świadka i jego rodziców</p>															
	<p>sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku</p>															
	<p>uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek</p>															
	<p>uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku</p>															
	<p>sporządza protokół powypadkowy nie później niż w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku – protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły.</p>															

		<p>poszkodowanego postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone. Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach dla: poszkodowanego, szkoły, która przechowuje go w dokumentacji powypadkowej wypadku ucznia oraz dla organu prowadzącego lub kuratora oświaty (na żądanie).</p>
		<p>Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się: poszkodowanego pełnoletniego i rodziców (opiekunów) poszkodowanego małoletniego. Jeżeli poszkodowany pełnoletni zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia, z materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się jego rodziców (opiekunów). Protokół powypadkowy doręcza się osobom uprawnionym do zaznajomienia się z materiałami postępowania powypadkowego.</p>
	<p><i>Składanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego</i></p>	<p>W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu). Zastrzeżenia składa się przewodniczącemu zespołu: ustnie i wtedy przewodniczący wpisuje je do protokołu lub na piśmie. Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności: niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego, sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebraniem materiałem dowodowym. Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący szkołę. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może: zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych, powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.</p>
	<p><i>Dokumentacja</i></p>	<p>Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków. Dyrektor wskazuje prawidłowe zachowania i odstępstwa od niniejszej procedury, informuje o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych zmierzających do zapobiegania analogicznym wypadkom.</p>

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA
NA WYPADEK POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIĄ
CZYNU KARALNEGO**

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielenie pomocy uczniowi – sprawcy czynu karalnego.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły, osoba wyznaczona w przypadku nieobecności w/w.
Podstawy uruchomienia działań	<p>Przypadek dotyczy czynów zabronionych przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich rozumianych jako przestępstwo, przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w artykułach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ art. 50a – posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu w miejscu publicznym, ➤ art. 51 – zakłócenie spokoju lub porządku publicznego, ➤ art. 119 – kradzież lub przywłaszczenie, ➤ art. 122 – paserstwo czyli nabycie mienia, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży, ➤ art. 124 – niszczenie lub uszkodzanie cudzej rzeczy,
Sposób działania	<p>Osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie zobowiązania jest do powiadomienia dyrektora szkoły.</p> <p>Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia</p> <p>W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, wyznaczone przez niego osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.</p> <p>Dyrektor szkoły winien powiadomić rodziców ucznia o zaistniałym przypadku.</p> <p>Dyrektor szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana. Do jego obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji.</p>

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA
NA WYPADEK UCZNIĄ
BĘDĄCEGO OFIARĄ CZYNU KARALNEGO**

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek zidentyfikowania w szkole ucznia będącego ofiarą czynu karalnego ucznia oraz udzielenie pomocy uczniowi - ofierze czynu karalnego.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
Podstawy uruchomienia działań	Sytuacja, w której uczeń stał się ofiarą czynu karalnego zabronionego przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich.
Sposób działania	<p>Osoba będąca świadkiem, która dostrzegła zagrożenie, winna udzielić ofierze czynu karalnego pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń. Następnie świadek powinien powiadomić o sytuacji dyrektora szkoły.</p> <p>Obowiązkiem dyrektora szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców ucznia - ofiary czynu karalnego.</p> <p>Następnie dyrektor szkoły winien niezwłocznie wezwać Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.</p> <p>W dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.</p>

PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM PRZEWLEKLE CHORYM

Postanowienia ogólne:

1. W szkole obowiązuje zakaz podawania dzieciom leków i preparatów zdrowotnych za wyjątkiem dzieci przewlekle chorych.
2. Rodzice/opiekunowie prawni mają obowiązek udzielania nauczycielom wszelkich informacji dotyczących poważnych chorób, w szczególności chorób przewlekłych, czy dolegliwości dziecka (alergie pokarmowe i związane z nimi szczególne wymagania żywieniowe, schorzenia wziewne, choroby serca, cukrzyca, epilepsja itp). Zgłoszenia przyjmowane są wyłącznie w formie pisemnej z dołączonym zaświadczeniem lekarskim składane u dyrektora lub u wychowawcy.
3. W przypadku choroby przewlekłej u dziecka na rodzicu spoczywa obowiązek przekazania nauczycielowi na piśmie szczegółowej i wyczerpującej informacji na temat choroby dziecka oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu w grupie rówieśniczej.
4. Personel placówki powinien zostać przeszkolony w zakresie niezbędnej wiedzy dotyczącej chorób przewlekłych występujących w szkole.
5. W przypadku występowania chorób przewlekłych rodzic omawia z wychowawcą, nauczycielem sposób udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowia dziecka do czasu przyjazdu rodzica/opiekuna prawnego lub lekarza, zapewniając w miarę możliwości spokój i bezpieczeństwo. Rodzic/opiekun prawny dziecka przewlekle chorego w formie oświadczenia wyraża zgodę na powiadomienie pogotowia ratunkowego w razie niebezpiecznego pogorszenia się stanu zdrowia dziecka.
6. W razie sytuacji spowodowanej pogorszeniem się stanu zdrowia dziecka przewlekle chorego nauczyciel równocześnie powiadamia dyrektora, pogotowie ratunkowe i rodzica/opiekuna prawnego.
7. Jeśli w przypadku dziecka przewlekle chorego zachodzi konieczność podawania leków podczas pobytu w szkole , zgodę na podania leków dziecku może wyrazić osoba, która odbyła szkolenie z zakresu postępowania z dzieckiem przewlekle chorym.
8. Jeśli osoba upoważniona wyrazi zgodę na podania leków dziecku przewlekle choremu należy:
 - a) zobowiązać rodziców /opiekunów prawnych do przedłożenia pisemnego zaświadczenia lekarskiego o chorobie dziecka i o konieczności podawania mu leków na terenie placówki oraz nazwie leku, sposobie i okresie jego podawania,
 - b) wymagać od rodziców /prawnych opiekunów pisemnego upoważnienia do podawania leków, kontroli cukru we krwi u dziecka chorego na cukrzycę ,
 - c) powiadomić dyrektora o sytuacji i przekazać dokumentację medyczną dziecka oraz upoważnienie rodziców/opiekunów prawnych,
 - d) na podstawie zaświadczenia lekarskiego i upoważnienia rodziców/opiekunów prawnych dyrektor wyznacza spośród pracowników (za ich zgodą) trzy osoby do podawania dziecku leku. Jedna z osób podaje lek , a druga nadzoruje tę czynność. Obie wyznaczone osoby są zobowiązane potwierdzić podanie leku poprzez złożenie czytelnych podpisów w sporządzonym rejestrze. Rejestr zawiera imię i nazwisko dziecka , nazwę podanego leku, dawkę leku, datę i godzinę .

9. Nauczyciele na bieżąco informują rodziców/opiekunów prawnych o samopoczuciu dziecka i zauważonych zmianach w zachowaniu dziecka w czasie pobytu w szkole.

Postanowienia końcowe :

1. Procedura postępowania z dzieckiem chorym obowiązuje wszystkich pracowników Zespołu Szkół Usługowych i Spożywczych w Jaśle oraz rodziców/prawnych opiekunów dzieci przewlekle chorych uczęszczających do szkoły.

2. Z procedurą postępowania z dzieckiem przewlekle chorym rodzice/prawni opiekunowie zostają zapoznani na pierwszym zebraniu ogólnym rozpoczynającym rok szkolny.

Potwierdzenie stanowi lista obecności rodziców/prawnych opiekunów na zebraniu.

Załącznik 1

ZGODA NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA PLACÓWKI NA PODAWANIE LEKÓW DZIECKU Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ

Ja, niżej podpisany
(imię, nazwisko nauczyciela lub pracownika placówki)

wyrażam zgodę na podawanie dziecku
(imię, nazwisko dziecka)

leku / wykonania czynności medycznej

.....
(dawka, nazwa leku, częstotliwość podawania, godzina, okres leczenia)

Oświadczam, że zostałem poinstruowany o sposobie podania leku/wykonania czynności medycznej.

(Czytelny podpis nauczyciela lub pracownika placówki)

Załącznik 2

UPOWAŻNIENIE RODZICÓW/ OPIEKUNÓW PRAWNYCH DO PODAWANIA LEKÓW DZIECKU Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ

Ja, niżej podpisany
(imię, nazwisko rodzica/ opiekuna prawnego dziecka)

upoważniam nauczyciela sprawującego bieżącą opiekę nad klasą, w której przebywa w danej chwili moje dziecko.....

(imię, nazwisko dziecka)

do podawania mojemu dziecku leku/wykonania czynności medycznej :

.....
(nazwa leku, dawka, częstotliwość podawania/godzina, okres leczenia)

Do upoważnienia dołączam aktualne zaświadczenie lekarskie o konieczności podawania leku wraz z dokumentacją medyczną dziecka.

(Czytelny podpis rodziców/ opiekunów prawnych dziecka)

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W PRZYPADKU POTWIERDZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA**

Cel	Działania interwencyjne mają na celu przygotowanie gruntu do udzielenia rodzinie różnych form pomocy: prawnej, psychologicznej, socjalnej, medycznej.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Osoba (instytucja), która rozpoznała sygnały krzywdzenia dziecka.
Podstawy uruchomienia działań	Sytuacja, w której uczeń stał się ofiarą przemocy domowej.
Sposób działania	Zauważenie sygnałów krzywdzenia i zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy.
	Podjęcie współpracy z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia dziecka i rozwiązywania jego problemów.
	W przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka szkoła wszczyna procedurę „Niebieskich Kart” uruchamiając tym samym interwencję w środowisku ucznia.
	W uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych (zawiadomienie sądu rodzinnego, policji lub prokuratury). W sytuacji poważnego zagrożenia bezpieczeństwa dziecka należy NATYCHMIAST przesłać zawiadomienie o sytuacji dziecka do sądu rejonowego wydział rodzinny i nieletnich lub zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury rejonowej – faxem, a następnie listem poleconym. Jeśli zachodzi bezpośrednie zagrożenie życia dziecka i nie ma czasu na powiadomienie sądu, należy NATYCHMIAST skontaktować się z policją. Jeśli powrót do domu nie będzie dla dziecka bezpieczny, zostanie zawieszono do pogotowia opiekuńczego lub placówki interwencyjnej.
	Objęcie dziecka konieczną pomocą na terenie szkoły w realizowaniu przez nie zadań szkolnych i budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami.